

визнання прецеденту джерелом права є ризикованим та передчасним.

Література

1. Подковенко Т.О. Судовий прецедент та проблеми визнання його джерелом права в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2013. № 6. Т. 1. С. 7–10.

2. Стецик Н.В. Судовий прецедент: теоретичні та порівняльно-правові аспекти. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XV регіон. наук.-практ. конф. (4-5 лют. 2009 р.). Львів, 2009. С. 39–41.

3. Малишев Б.В. Про співвідношення судової правотворчості, судового прецеденту та судової практики. *Бюл. М-ва юстиції України*. Київ, 2008. № 10. С. 152–156.

4. Шафарчук В. Судовий прецедент в Україні. *Юридична газета*. Київ, 2013. № 35–36. С. 43.

УДК 351.863/865(043.2)

Прохоренко М.М., к.ю.н., полковник юстиції,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У сучасних умовах триває оборонна реформа в Україні. Порядок проведення цієї реформи ускладнюється воєнно-політичною, оперативної-стратегічною та економічною ситуацією, яка склалася внаслідок збройної агресії Росії проти України, окупації Російською Федерацією частини суверенної території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Разом із тим, дослідження проблем правового регулювання національної безпеки України за таких складних умов тривають. А тому, авторське бачення проблем правового регулювання національної безпеки України є актуальним та може бути покладено в основу подальших наукових пошуків.

21 червня 2018 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про національну безпеку України», який визначає основи та принципи національної безпеки і оборони, цілі та основні засади державної політики, що гарантуватимуть суспільству і кожному громадянину захист від загроз. Законом України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року (далі Закон) надано визначення сектору безпеки і оборони України та його складових, а також врегульовано питання щодо керівництва та координації у сферах національної безпеки і оборони.

Разом із тим, залишаються невирішеними питання щодо належного викладу змісту норм Закону. Серед яких:

1. Повтори у тексті Закону норм Конституції України та інших законів України.

Наприклад, ст. 13 Закону визначає повноваження Президента України, який здійснює керівництво у сферах національної безпеки і оборони. Зокрема мова йде про:

1) забезпечення державної незалежності та національної безпеки;

2) виконання обов'язків Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України (як Верховний Головнокомандувач видає накази і директиви з питань оборони);

3) очолювання Ради національної безпеки і оборони України та введення у встановленому порядку в дію її рішення [1] та інше.

Ці повноваження вже закріплені Конституцією України. А саме, п. 1 ст. 106 Конституції України від 28.06.1998 року передбачає, що Президент України забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави. У п. 17 ст. 106 Основного Закону України закріплено, що Президент України є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України; призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави. Пункт 18 ст. 106 Конституції України від 28.06.1998 року – Президент України очолює Раду національної безпеки і оборони України [2].

Частина 3 ст. 6 Закону України «Про оборону України» від 06.12.1991 року регламентує, що Президент України для здійснення повноважень у сфері оборони, визначених Конституцією та законами України, видає укази і розпорядження. Як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Президент України видає накази і директиви з питань оборони [3].

Наведемо ще приклад дублювання Законом норм інших законів України. Частина 2 ст. 21 Закону вказує на те, що Управління державної охорони України підпорядковане Президентові України та підконтрольне Верховній Раді України [1]. Така сама норма визначена ч. 1 ст. 11 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» від 04.03.1998 р., а саме Управління державної охорони України є державним правоохоронним органом спеціального призначення, підпорядкованим Президентові України та підконтрольним Верховній Раді України [4].

Наведені приклади є лише частиною значно кількості повторів викладу норм Закону, які дублюють норми Конституції України і інших законів України щодо правового регулювання національної безпеки України. З точки зору юридичної техніки, виклад норм у нормативно-правовому акті, які повторюють вже існуючі норми нормативно-правових

актів однакової або вищої юридичної сили є вкрай неприпустимим.

2. Закон – це результат необґрунтованої консолідації нормативно-правових актів щодо правового регулювання сектору безпеки і оборони України.

А саме, відповідно до п.п. 2, п.п. 3 п. 2 розділу VI Прикінцевих та перехідних положень Закону, втратили чинність: Закон України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» та Закон України «Про організацію оборонного планування» [1]. Структура та зміст норми цих законів України зі змінами, через призму концепції сектору безпеки і оборони України, увійшли до розділу III Демократичний цивільний контроль та розділу V Планування у сферах національної безпеки і оборони.

Отже, в умовах розвитку та вдосконалення суспільних відносин є потреба у правовому регулюванні, як демократичного контролю над сектором безпеки і оборони України, так і організацію планування у сферах національної безпеки і оборони окремими законами України. Саме такий підхід надасть можливість подальшій деталізації та вдосконалення суспільних відносин у цих сферах.

Література

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21 чер. 2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

2. Конституція України: Закон України від 28 чер. 1998 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

3. Про оборону України: Закон України від 06 груд. 1991 р. № 1932-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 106.

4. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04 бер. 1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 236.

УДК 35.08:316.(043.2)

Rudkovska Olena, dean's office specialist,
Yaroshenko Taisia, Master of Laws,
West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine

A CONFLICT OF INTEREST IN THE LEGAL PROFESSION

Conflicts are an integral part of human existence in society and communication with other people. As every person has some interests and needs, which may differ from the interests of other people, this usually leads to disputes and can be the basis for various conflicts. A lawyer can be a direct participant in the conflict in his / her professional activity. Therefore, the ability and skills to identify, analyze, and resolve the conflict are extremely important